

Ugradert

-

Vitenskapskomiteen for Mattrygghet (VKM)
Postboks 4404 Nydalen
0403 Oslo

Deres ref:
Vår ref: 2007/87458
Dato: 18.08.2008
Org.nr: 985 399 077

Att. Tron Gifstad, rådgiver

Statens tilsyn for planter, fisk, dyr og næringsmidler

UTKAST TIL BESTILLING AV RISIKOVURDERING - SØKNAD OM GODKJENNING AV ALTERNATIV METODE FOR PROSESSERING AV KATEGORI 2 MATERIALE FRA FISK

English summary

The Norwegian Seafood Federation FHL has applied for approval of an alternative method for processing category 2 material of fish origin. Se copy of application with attachments as follows.

As a pre-assessment of the application before further handling in EU, The Norwegian Food Safety Authority (NFSA) asks The Norwegian Scientific Committee for Food Safety (VKM) to assess whether or not this alternative processing method fulfils the requirements under regulation (EC) No 1774/2002 on animal by-products not intended for human consumption (the "Animal By-products Regulation").

Bakgrunn

Gjeldende biproduktregelverk i Norge er forskrift av 27. oktober 2007 nr 1254 om animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum (biproduktforskriften), som innfører europaparlamentets- og rådsforordning (EF) nr. 1774/2002 om helseregler med hensyn til animalske biprodukter som ikke er beregnet på konsum (biproduktforordningen). Biproduktregelverket sikrer både forsvarlig dyrehelse generelt og folkehelse via trygge råvarer i fôr til matproduserende dyr.

Vi viser vedlagt søknad fra fiskerinæringen ved Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening (FHL) mottatt 13. juli 2008. Første versjon av søknaden ble mottatt av Mattilsynet 12. november 2007 og næringen har siden arbeidet med fylle ut og dokumentere søknaden.

Søknaden gjelder bearbeiding av kategori 2 materiale av fisk som hovedsakelig er ensilert død fisk fra oppdrettsanlegget. Kategori 2 materiale kan etter regelverket ikke brukes til fôr til matproduserende dyr. Se artikkel 5 i biproduktforordningen om kategori 2.

Myndighetskravene til behandling av dødfisk i oppdrettsanlegg er satt i forskrift nr 822 av 17. juni 2008 om drift av akvakulturanlegg (akvakulturdriftsforskriften). Døde akvakulturdyr og deler eller avskjær av slike skal lagres i lukket beholder eller annen lukket innretning uten avrenning og med tilstrekkelig lagringskapasitet. Dødfisk og annet avfall fra fisk skal omgående kvernes og ensileres til pH under 4.

Kategori 2 materiale kan også komme av klinisk syk fisk fra anlegg med påvist sykdom. Dagens tolkning av regelverket medfører ikke krav til sortering av kategori 2 fiskebiprodukter i normal dødfisk, og dødfisk og svimere av påvist klinisk syk fisk. Det er derfor riktig som søker anfører, at man ved risikovurdering må anta at kategori 2 materiale kommer av klinisk syk fisk.

Det er viktig for norsk fiskeoppdrett å få godkjent en brukbar bearbeidingsmetode for fiskebiprodukter av kategori 2 materiale, som ved endelig godkjenning anerkjennes i EU. Da vårt nye biproduktregelverk ble innført 27. oktober 2007 ble Fiskeri- og kystdepartementet og Mattilsynet enige om at den eksisterende norske praksis for bearbeidning av kategori 2 fiskebiprodukter (tidligere høyrisikoavfall) kunne fortsette mens den nå omsøkte metode saksbehandles for godkjenning i EU.

Etter biproduktregelverket skal bearbeidingsmetoder for kategori 2 materiale godkjennes i EU, etter risikovurdering i EUs vitenskapskomite for mattrygghet EFSA. Siden Norge ikke har direkte tilgang til EFSA er det naturlig å forbehandle søknaden i Mattilsynet med risikovurdering av Vitenskapskomiteen for mattrygghet (VKM). Forutsatt at risikoen ved bruk av omsøkt metode vurderes som akseptabel av VKM og Mattilsynet, vil søknaden bli sendt til EFTA -sekretariatet og videre til kommisjonen og/eller EFSA. Ved eventuell godkjenning føres beskrivelsen av metoden direkte inn i regelverket via egen tilleggsforordning.

Biproduktregelverket er under revisjon i EU og EU-kommisjonen foreslår en komplett revisjon av dagens biproduktforordning (forordning (EF) nr. 1774/2002). Her er ordlyden endret når det gjelder behandlingsmuligheter for kategori 2 og kategori 3 fisk. Kravet til behandling av begge disse kategoriene er at fisken må være ensilert eller kompostert i et godkjent eller registrert anlegg. I påvente av harmoniserte krav til behandling av fiskebiprodukter, åpnes det for å benytte nasjonale regler. I dag finnes det ikke noen god metode for behandling av kategori 2 fisk innenfor gjeldende biproduktregelverk, og dette forslaget til endring gjør følgelig regelverket langt mer fleksibelt. Denne risikovurderingen nasjonalt vil derfor kunne ha stor selvstendig betydning.

Søknad

Vedlagt følger søknad fra fiskerinæringen ved Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening (FHL) om godkjenning av alternativ metode for prosessering av kategori materiale fra fisk" med vedlegg.

Søknaden gjelder godkjenning av bearbeidingsmetode etter biproduktregelverket, for kategori 2 materiale av fisk, til sluttproduktene:

- varmebehandlet fiskeensilasje,
- fiskeolje,
- proteinvann,
- proteinkonsentrat.

Søker henviser spesielt til biproduktforordningens artikkel 5(2)(g) for vurdering av søknaden.

Oppdrag

Mattilsynet ber Vitenskapskomiteen for mattrygghet (VKM) vurdere om den omsøkte metode for bearbeidning av kategori 2 materiale fra fisk oppfyller krav i biproduktregelverket, i forhold til ønsket anvendelse av de aktuelle sluttproduktene.

Omsøkt metode gjelder da alle kjente fiskeoppdrettsarter i Norge og eventuelt også biprodukter av påvist klinisk syk villfisk i mellomlagring.

Bruksområdene for sluttproduktene er beskrevet nærmere i søknaden og omfatter bioenergiproduksjon, teknisk bruk, gjødsel, fôring av pelsdyr, zoo-, sirkus- og andre ikke matproduserende dyr (se artikkel 23 om unntak i biproduktforordningen).

Mattilsynet vil legge til at det i forslaget til revidert biproduktregelverk åpnes for å kunne bruke kategori 2 materiale til kjæledyr. Mattilsynet ønsker derfor at VKM også inkluderer fôr til kjæledyr som bruksområde for metoden.

Vi vil understreke behovet for en vurdering av risiko ved spredning av de fire omsøkte sluttprodukter på mark, med eventuelt presisering av krav til nedpløying eller ikke. Vil den samme vurderingen gjelde bruk av ikke bearbeidet fiskeensilasje?

Tidsramme

Mattilsynet anslår forventet saksbehandlingstid i Norge til ca. 2 måneder og i EU til ca. 3 måneder. Hvor lang tid vil VKM påregne for risikovurderingen?

Kontaktpersoner i Mattilsynet

Kontaktperson for oppdraget i Mattilsynet er:

- Trygve Helle, saksbehandler, telefon 55 21 57 16, 909 80 830, e-post Trygve.Helle@mattilsynet.no
- Friede Andersen, seksjonssjef, e-post frand@mattilsynet.no
- Kristina Landsverk, avdelingsdirektør, e-post krlan@mattilsynet.no

Med hilsen

Friede Andersen
Seksjonssjef

Vedlegg:

Søknad fra Fiskeri- og havbruksnæringens landsforening (FHL) med vedlegg.